

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Gaitur Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni din 05 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Gaitur Vitalie xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.09.2017 - 05.03.2019;

Instanța de recurs: 18.04.2019 - 22.05.2019;

Instanța de recurs în anulare: 10.07.2019 - 23.10.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni din 05 martie 2019, Gaitur Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 850 unități convenționale, echivalentul a 42 500 lei, cu privire de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Gaitur Vitalie la 12 august 2017, aproximativ la ora 21:00, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice, intenționat a încălcat prevederile art.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere.

Astfel, la data și ora indicată, Gaitur Vitalie, conducând autoturismul de model „Mercedes Vito 110 CDI” cu n/î xxxxx pe o stradă adiacentă din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost stopat de către ofițerii de patrulare ai INP al IGP al MAI, Erizanu Sergiu și Munteanu Erineu pentru verificare, ultimii semnalând staționarea acestuia prin pornirea girofarului și semnalizatorului sonor. Gaitur Vitalie a neglijat cerințele legale ale inspectorilor de patrulare și a continuat deplasarea până la poarta gospodăriei sale din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni, după care a intrat în ogradă. Ulterior, ofițerii de patrulare ai INP al IGP al MAI, Erizanu Sergiu și Munteanu Erineu, având suspecții că Gaitur Vitalie se află în stare de ebrietate alcoolică, l-au supus testării alcooscopice cu aparatul „Drager Alcotest -

8510 RO”, fiindu-i confirmată concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,16 mg/l, care conform prevederilor art.134¹² Cod penal se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Avocatul Bogos Alexandru în numele inculpatului, a contestat cu recurs sentința, solicitând casarea totală a acesteia cu pronunțarea unei sentințe de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, sentința de condamnare este ilegală și neîntemeiată, deoarece inculpatul nu a comis fapta, or, acesta nu se afla la volanul mijlocului de transport, automobilul fiind condus de fiul său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2019, a fost respins ca nefondat recursul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat că, deși inculpatul vina sa în comiterea infracțiunii nu a recunoscut, vina acestuia se demonstrează cu certitudine prin declarațiile martorilor Erizanu Sergiu, Munteanu Erineu, Gustiuc Eugen, Gaitur Vitalie, Vutcariov Alexandru și probele materiale: raportul ofițerului de patrulare Erizanu Sergiu din 13 august 2017, privind sesizarea organului de urmărire penală, pe faptul conducerii la data de 12 august 2017, ora 21:35, de către Gaitur Vitalie a automobilului de model „Mercedes Vito” cu n/î xxxxx, pe o stradă adiacentă din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni, în stare avansată de ebrietate, care avea în aerul expirat cantitatea de 1,16 mg/l alcool (f.d.4); rezultatul testării alcooscopice cu aparatul de model „Drager Alcotest - 8510 RO”, din 12 august 2017, ora 21:42, prin care la cet. Gaitur Vitalie a fost confirmată concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,16 mg/l (f.d.5); procesul-verbal de constatare a stării de ebrietate din 12 august 2017, întocmit de ofițerul de patrulare Erizanu Sergiu (f.d.6); procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului din 12 august 2017, întocmit de ofițerul de patrulare Erizanu Sergiu, prin care Gaitur Vitalie a fost înlăturat de la conducerea automobilului de model „Mercedes Vito” cu n/î xxxxx (f.d.7).

Astfel, reieșind din declarațiile inculpatului și totalitatea probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de recurs a ajuns la concluzia că prima instanță just a stabilit vinovăția inculpatului Gaitur Vitalie, iar acțiunile acestuia just au fost încadrate juridic în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal.

În continuare, instanța de recurs a indicat că, din conținutul probelor analizate, rezultă clar că anume Gaitur Vitalie la data de 12 august 2017 aproximativ la ora 21:00, a condus mijlocul de transport de model „Mercedes Vito” cu n/î xxxxx, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, astfel, afirmația inculpatului precum că automobilul era condus de către fiul său Gaitur Vitalie, just a fost apreciată ca o poziție de apărare.

Mai mult, în ședință de judecată au fost vizionate înregistrările video efectuate de agenții de patrulare în timp ce urmăreau automobilul de model „Mercedes Vito”. Din imagini a fost stabilit că afară era deja întuneric, iar urmărirea avea loc pe o stradă adiacentă a unei localități rurale, alte vehicule pe stradă nu se observă. Astfel, în aceste condiții era absolut imposibil ca șoferul automobilului de model „Mercedes Vito” să nu audă semnalul sonor sau să nu observe girofarul mașinii de patrulare. Dimpotrivă, din imagini se observă clar că conducătorul automobilului refuză să oprească la semnalele agenților de patrulare.

Înregistrările video combat și declarațiile martorului Gaitur Vitalie care afirmă că el se afla la volanul automobilului și că până a ajunge la poartă el nu a observat că din urma sa să vină careva automobile, or, după cum deja s-a menționat în circumstanțele date era imposibil ca semnalul girofarului să nu fie observat, iar semnalul sonor auzit. Tot din înregistrările video a fost observat că de la volanul automobilului de model „Mercedes Vito” a coborât anume inculpatul, care a intrat repede în ograda gospodăriei sale, iar peste un timp a ieșit deja împreună cu fiul său și alți bărbați.

Astfel, instanța de recurs a reținut că, declarațiile inculpatului date în cadrul cercetării judecătorești contravin declarațiilor martorilor acuzării, care au fost audiați în ședință de judecată sub jurământ.

De către instanța de recurs au fost respinse argumentele din recursul declarat că probarea vinovăției inculpatului se axează doar pe depozițiile martorilor acuzării, care sunt colaboratori ai poliției și sunt persoane interesate acestea având un scop bine definit de răzbunare împotriva lui din cauza certii cu polițistii, deoarece în cadrul cercetării judecătorești instanța de fond a stabilit fără nici un dubiu și fără echivoc că anume inculpatul Gaitur Vitalie la data de 12 august 2017, aproximativ la ora 21:00 a condus mijlocul de transport de model „Mercedes Vito 110 CDI” cu n/î xxxxx pe o stradă adiacentă din s. Nimoreni, r-nul Ialoveni.

De asemenea, instanța de recurs a reținut că, declarațiile martorului Gaitur Vitalie xxxxx se combat prin depozițiile martorilor Erizanu Sergiu și Munteanu Erineu, care cert au declarat că la volan era Gaitur Vitalie xxxxx și nu fiul acestuia.

Concomitent, martorul Vutcariov Alexandru a comunicat că pe Gaitur Vitalie xxxxx îl cunoaște și acesta conduce un automobil de model „Volkswagen Golf” de aproximativ un an și jumătate. Pe Gaitur Vitalie și Gaitur Vera i-a văzut pe malul iazului, dar nu cunoaște în ce dată și automobilul nu era pe malul iazului în acea seară.

Critic au fost apreciate și declarațiile martorilor Gaitur Vitalie și Vutcariov Alexandru întrucât aceștia fiind în relații de rudenie și amicale cu inculpatul Gaitur Vitalie xxxxx încearcă prin declarațiile lor să-l ajute pe ultimul să evite răspunderea penală pentru fapta comisă.

În ce privește mențiunea inculpatului că este o victimă a acțiunilor de răzbunare a colaboratorilor de politie, instanța a indicat că, martorii Erizanu Sergiu și Munteanu Erineu au fost preîntâmpinați de răspundere penală în baza art.art.312-313 Cod penal, iar pe de altă parte nu are nici un temei de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acestora, deoarece nu se întrevede careva motive din partea colaboratorilor de politie de a-i cauza în mod intenționat careva neplăceri inculpatului, inclusiv prin acuzarea acestuia de comiterea unei infracțiuni.

La fel, colaboratorii de politie au dat declarații în ședință de judecată fiind conștienți nu doar de răspunderea penală ce-o poartă pentru depunerea cu bună știință a declarațiilor false, dar și de răspunderea disciplinară, inclusiv până la concediere, pentru încălcarea obligațiilor stabilite prin Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de recurs cu trimitere la prevederile art.art.7, 61, 75-78 Cod penal, a indicat că, prima instanță corect și

întemeiat a stabilit în privința inculpatului, în vederea corectării și reeducării, pedeapsa cu amenda în limita sancțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal.

Subsidiar instanța de recurs a menționat că, verificând ansamblul de probe ce au fost administrate în conformitate cu prevederile de procedură penală, nu a depistat careva încălcări de procedură sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului.

5. Condamnatul Gaitur Vitalie, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârilor adoptate cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a făcut trimitere la pct.pct.31), 48), 49), 52), 56) din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 30 octombrie 2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală” și a indicat că, la examinarea cauzei în fond și în recurs instanțele au admis eroare de drept, în ceea ce privește o lipsă a echității în aprecierea probelor invocate de inculpat în susținerea nevinovăției sale, concluzionând în mod eronat că declarațiile acestuia coroborate cu cele ale martorului Diacon Andrian reprezintă o tactică de apărare.

Astfel, pornind de la concluzii subiective instanță de fond și cea de recurs au încălcat dreptul la un proces echitabil și au condamnat persoana pentru o faptă care nu a fost comisă de către aceasta. Deci, prin această omisiune în aprecierea obiectivă a probelor, prin eroarea de drept, instanță de fond și cea de recurs în mod eronat au stabilit subiectul infracțiunii ca fiind Gaitur Vitalie. Or, probele din dosar infirmă această calitate, astfel că nu este clar din care probe și considerente instanțele au ajuns la soluția de condamnare, dacă din probe rezultă că Gaitur Vitalie nu este subiectul infracțiunii imputate.

Totodată, poziția condamnatului nu a fost ascultată de instanțe și nici nu a fost examinată, căci așa cum se constată din materialele cauzei, din spusele martorului Diacon Andrian, la data de 17.08.2017, ora 21:35 Gaitur Vitalie se afla la iazul din s. Nimoreni, iar la acel loc mașina sa nu se afla. Deci, prin aceste circumstanțe se confirmă versiunea lipsei faptei infracțiunii în privința lui Gaitur Vitalie. Totodată, fiul inculpatului care a declarat că se afla la volanul altei mașini, din dosar, prin contractul de vânzare-cumpărare, se constată că la acel moment această persoană nici nu deținea mașina în cauză.

Instanțele incorect au reținut poziția sa ca una de apărare ce nu urmează să fie dată aprecierii. În acest sens, hotărârile adoptate de instanța de fond și cea de recurs contravin art.6 CEDO, art.art.1 alin.(3), 8 alin.(1), (3), 9 alin.(1), 10 alin.(1), 96 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală și art.art.14 alin.(1), 15 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art.456 Cod de procedură penală, recursul în anulare fiind supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art. art.431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art.6 pct. 44) al aceluiași Cod, art.4§2 al Protocolului nr.7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii. Prevederile pct. 44) art.6 Cod de procedură penală determină ca viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal atestă că, în textul recursului în anulare declarat, autorul invocă afectarea deciziei contestate de un viciu fundamental, exprimat prin solicitarea achitării condamnatului Gaitur Vitalie, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele componenței de infracțiune prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal reține că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Gaitur Vitalie în fapta incriminată, fiind făcută încadrarea juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal.

Pe lângă aceasta, recursul în anulare, conform argumentelor reproduse la pct. 5 din decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei.

Însă, potrivit art.27 alin.(1), 448 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea privind aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a instanței judecătorești, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul consideră necesar de reținut și acel fapt că, principiul securității raporturilor juridice, consfințit în art.6 din Convenție, cere inter alia ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea în acest sens hotărârea Roșca v. Republica Moldova, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005, Mitropolia Basarabiei și Parohia Nașterea Maicii Domnului v. Republica Moldova, nr. 65637/10, din 01.10.2019), iar potrivit dispozițiilor art.4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

La caz, instanța de recurs în anulare constată, că hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind conformă prevederilor legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia, deoarece în esență motivele invocate de recurent în recursul în anulare declarat, referitor la achitarea condamnatului, au constituit anterior obiect de examinare, iar instanța de recurs corect le-a apreciat și a adoptat o hotărâre motivată, expusă în prezenta decizie.

Așadar, Colegiul penal constată că, la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă, iar existența unei alte păreri a apărării asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

În baza celor expuse, se impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către recurentul Gaitur Vitalie, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.art.456, 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Gaitur Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Gaitur Vitalie xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată motivat la 21 noiembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac